



با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی
تولیت آستان حضرت معصومه(ع) منصوب شد
 حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکمی حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج‌سیدمحمد سعیدی را به عنوان تولیت آستان نورانی و مقدس حضرت فاطمه معصومه سلام‌الله‌علیها و مراکز و مناطق وابسته به آن منصوب کردند. به گزارش ایسنا متن حکم به این شرح است: جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج‌سیدمحمد سعیدی دامت‌افاضاته؛ با ق‌ردانی از خدمات ارزنده و ماندگار جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای مسعودی‌خمینی حفظه‌الله به آستان مقدس... صفحه ۲

شنبه ۲۰ آذر ۱۳۸۹ هـ ۵ محرم ۱۴۲۲ ۱۱ دسامبر ۲۰۱۰ هـ سال پنجم شماره پیاپی ۱۱۳۳

ضمیمه اول هفته را بخوانید



- حق زیستن سالم**.....
- معصومه ابتکار**
- میز صادرات کج شده است**.....
- اسدالله عسکروالادی**
- سخت‌ترین مرحله بودجه‌ریزی در ایران**.....
- مرکز پژوهش‌های مجلس**
- بار گناه ۱۱ سپتامبر بر دوش عربستان**.....
- گفت‌وگو با ترکی بن‌فصل**
- دفاع، حق قانونی هر متهمی است**.....
- گفت‌وگو با عبدالصمد خرماشاهی**
- یادگار ماندگار**.....
- گفت‌وگو با آیت‌الله مصطفی محقق داماد**
- نه جنگ، نه اسارت**.....
- گفت‌وگو با لطف‌الله میثی**
- پرونده میزبانان جام جهانی فوتبال**.....
- میزبان جام جهانی ۲۰۲۲ از نگاه فوتبالست‌های ایرانی**

حرف اول

کمترین حق قوه قضائیه

نعمت احمدی



عدم تشکیل دادگاه‌رسیدگی کننده به جرائم سیاسی و بالطبع نبود هیات‌منصفه‌ای که بتواند به اعمال متهمان جرائم سیاسی رسیدگی کند یکی از دغدغه‌های جامعه حقوقی بوده و هست که ظرف ۳۰ سال گذشته به مناسبت‌های مختلف از ناحیه حقوق‌دانان، چه جامعه قضایی و چه وکلا و دیگر دست‌اندرکاران و مسوولان قضایی شرح و بیان داده شده است. در هفته‌های گذشته آقای جعفری‌م‌ول‌آبادی دادستان تهران که مهم‌ترین پرونده محاکماتی دادگاه انقلاب در دادسرای تحت امرش رسیدگی می‌شود و هم‌اکنون نیز مسوول اجرای احکامی است که دادگاه انقلاب در پی وقایع سال گذشته م‌ادر کرده است و مهم‌تر اینکه در پرونده‌هایی از این دست یا پرونده‌های جدیدی که تشکیل می‌شود دادستان تهران جدای از پست قضایی خود از باب اینکه رئیس ضابطین دادگستری است یا این مهم روبرو است، یکی از مسوولان که تعریف یا عدم تعریف جرم سیاسی و بالنتیجه حضور هیات‌منصفه در دادگاه مستقیما بر عملکرد ایشان اثر دارد و به همین اعتبار خواستار تعریف جرم سیاسی شده دادستان تهران است زیرا از باب صلاحیت هم باید در نظر گرفت پست دادستانی تهران عالی‌ترین مقام قضایی کشور در ارتباط با اتهاماتی است که در قانون آمده است و باید به اتهام مسوولان در تهران و دیگر استان‌ها و حتی خارج از کشور زیر نظر دادستان تهران رسیدگی شود. برابر ماده ۳ اصلاحی تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب رسیدگی به اتهامات مسوولان مختلف منجمله وزرا، نمایندگان مجلس، سفرا، استانداران، قضات دادگستری، اعضای شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و امثالهم تنها در صلاحیت دادستان تهران است که از نظر حقوقی به این صلاحیت و دایره وسیع آن «صلاحیت اضافی» می‌گویند و صرفا به اعتبار اینکه یک فرد متصدی پست دادستانی تهران است از نظر حقوقی می‌تواند به اتهامات این افراد رسیدگی کند، حال که دادستان تهران هم بحق و با تکیه بر دایره صلاحیت خود از لزوم تعریف جرم سیاسی و نیز شیوه رسیدگی به جرائم سیاسی با حضور هیات منصفه یاد کرده است آیا بهتر نیست یکی از اصول قانون اساسی یعنی اصل ۱۶۸ آن را با قانون عادی تعریف و جایگاه متهم سیاسی و بالنتیجه دادگاه رسیدگی کننده به جرم سیاسی و تشکیل هیات‌منصفه را قانونی کنید؟ روزهای ۱۱ و ۱۲ آذرماه ۱۳۵۸ یکی از ماندنی‌ترین ایام در تاریخ حقوق ایران است که در این دو روز قانون اساسی اولیه (قبل از بازنگری) پس از تصویب مجلس خبرگان و تأیید حضرت امام به‌ر‌فراندم عمومی گذاشته شد که اکثریت قریب به اتفاق واجدین شرایط رای به تأیید آن دادند. فصل اول قانون اساسی، ذیل اصول یک تا اصل ۴۲ مربوط به حقوق و آزادی‌های فردی است؛ اصولی که مدوین قانون اساسی زمان و فرصت زیادی را صرف بررسی و در نهایت تصویب آن کردند و بدیهی است که با اجرایی شدن آن جامعه به اهداف عالی انقلابی خود خواهد رسید.

انتقاد آیت‌الله جنتی از برخی عزل‌ونصب‌ها

جلوی تضعیف حزب‌اللهی‌ها می‌ایستیم

گروه سیاسی: خطبه‌های نماز جمعه تهران تحت تأثیر دو توصیه آیت‌الله احمد جنتی قرار گرفت چراکه وی از سویی هشدار داد مقابل برخی عزل و نصب‌ها که به گفته او به تضعیف «حزب‌اللهی»‌ها بینجامد خواهد ایستاد و از سویی دیگر مردم را به توبه و غفران دعوت کرد و با بیان اینکه «خدانود تاکنون خیلی بزرگواری کرده و ما را به خاطر گناهان مواخذه شدید نکرده» خواستار تضرع و دعای مردم برای طلب باران شد. آیت‌الله جنتی ترجیح داد دو موضوع را محور خطبه‌های خود قرار دهد. محور اول انتقاد از دولت بود. به گزارش ایسنا وی با بیان اینکه «من مطلبی را به عنوان «انصرحه الاتمه للمسلمین» لازم می‌دانم که عرض کنم، اظهار کرد: این مطلبی را که می‌گویم از زبان کسی می‌شنوید که نه متهم مخالفت با دولت و نه متهم به مخالفت با رئیس‌جمهور است و در هر عرصه‌ای هم ارزش‌ها حاکم شده، دفاع کرده است و دفاع از ارزش بوده و نه دفاع از شخص. دفاع از ارزش‌ها و تعهدات اسلامی بوده است؛ بنابراین دیگر جای اتهام نیست. در این مملکت باید شایستگی حاکم باشد و در هر پستی هر کسی را که می‌آورند باید شایسته باشد که اگر شایسته‌سالاری حاکم نبود خیلی چیزها به هم می‌ریزد. وی گفت: در این

نکته:
 معامله‌ای را به دوستانم در بازرسی کل کشور گفتم که در آن ۴۰۰ میلیارد تومان از مال مردم گرفته شده است، یعنی زمینی را ارزان فروخته‌اند و این مقدار تخفیف دادند.

وزارت بهداشت اعلام کرد

۳۶۰۰ مرگ مرتبط با آلودگی هوا در تهران طی سال گذشته

گروه جامعه، سلیمان محمدی: نایب‌رئیس کمیسیون بهداشت مجلس، آمار ۳۶۰۰ نفره مرگ و میر به دلیل آلودگی هوای پایتخت را واقعی می‌داند و می‌گوید این افراد باید دیه بگیرند. روز گذشته معاون بهداشتی وزیر بهداشت از حدود ۳۶۰۰ مرگ مرتبط با آلودگی هوای تهران در سال گذشته خبر داد، به این معنا که به طور میانگین هر سه ساعت یک تهرانی به دلیل آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهد. علیرضا مهداقی نیا به ایسنا گفت: «نمی‌توان به صورت قطع این تعداد مرگ و میر را به آلودگی هوا می‌تواند بر نسبت داد، اما آلودگی هوا می‌تواند بر شدت بیماری‌های مزمن اثر گذاشته و سلامت انسان را به خطر اندازد.» از سویی دیگر تابان، در خبری از خبری در مورد وحید نوروزی رئیس مرکز معاینه فنی خودروهای تهران و نماینده شهرداری در محافل مربوط به آلودگی هوا آماری مشابه اما به صورت جزئی‌تر منتشر کرد. به گفته نوروزی، دکتر نادانی نماینده وزارت بهداشت در جلسه‌ای با نمایندگان تهران آمار مرگ و میر سالیانه شهروندان در اثر آلودگی هوا در تهران را به تفکیک ارائه بیان کرد: «حداقل قوی در اثر ذرات معلق در سال در تهران ۲۶۵۸ نفر، منوکسید کربن ۱۵ نفر، از ۷۲ نفر و دی‌اکسید سولفور ۸۹۶ نفر است.» «واقعیت این است که ما بررسی اپیدمولوژیکی از کار نداریم، یعنی اینکه بگوییم آمار مرگ و میر مستقیم ناشی از آلودگی هوا چقدر است، اما بانک جهانی اعلام کرد در سال ۲۰۰۸ خسارت مرگ و میر ناشی از آلودگی هوای ایران ۶۴۰ میلیون دلار بوده که همین آمار در بخش بیماری‌ها ۵۴۰ میلیون دلار بوده است و کلاً هم سالانه نزدیک به هفت هزار نفر در ایران در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند.» محسنی‌بندی تأکید می‌کند این آمار تخمین زده می‌شود و سازمان جهانی بهداشت هم در همان گزارش اعلام کرده هیچ گزارش مستندی از ایران در این باره وجود ندارد. به گفته او سه ماه پیش که مسوولان وزارت بهداشت به مجلس دعوت شده بودند آماری نداشتند که در این باره ارائه دهند: «فکر می‌کنم این برآوردها باشد ولی طبق برآوردهای کارشناسان این آمار ۳۶۰۰ نفره به اضافه و منهای ۱۰ درصد واقعی است.» نایب‌رئیس کمیسیون بهداشت مجلس می‌گوید اکنون هم یکی از بحث‌هایشان در کمیسیون این است که این آمارها باید موجود باشد و خسارت‌ها برآورد شود: «هفته گذشته هم اعلام شده مراجعات به اورژانس به دلیل مسائل تنفسی ۱۵ درصد افزایش داشته است، پس می‌توان گفت آلودگی هوا باعث تشدید مرگ و میر می‌شود. به طور مثال منوکسید کربن نه رنگ دارد نه بو، ولی اگر فردی در معرض آن قرار بگیرد جان خود را از دست می‌دهد، بنابراین سخت‌است آمار دقیقی در این باره داد، اینن در حالی است که ما باید بتوانیم با تکیه بر گزارش‌های مستندتر صحبت کنیم.» برآوردی که این نمایندگان مجلس بر اساس دیه ایران از مرگ و میر سال ۲۰۰۸ شهروندان ایرانی به دلیل آلودگی هوا به دست آورده‌اند ۵۱۰ میلیارد تومان است. اما سازمان جهانی بهداشت اعلام کرده اگر آلودگی هوای تهران با

نکته:

– به طور میانگین هر سه ساعت یک تهرانی به دلیل آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهد.
– خسارت آلودگی هوای تهران تا سال ۲۰۱۶ به سالانه ۱۶ میلیارد دلار خواهد رسید.

همین آهنگ پیش برود تا سال ۲۰۱۶ خسارت ایران در این حوزه به سالانه ۱۶ میلیارد دلار می‌رسد. این نماینده مجلس اعتقاد دارد با توجه به روشن بودن قوانین درباره کنترل آلودگی هوا باید به شهروندانی که به این دلیل جان خود را از دست می‌دهند، دیه پرداخت شود، کمابینکه دادستانی هم در این باره اعلام کرد افراد می‌توانند شکایت کنند. به گفته نایب‌رئیس کمیسیون بهداشت مجلس، از سال ۸۴ قانون کنترل آلودگی هوا وجود دارد و از سال ۹۶ هم یک زمان‌بندی ۱۰ساله تعیین شده که دولت نسبت به کاهش آلودگی هوا اقدام کند: «بر اساس مطالعات ژاپنی‌ها و هندی‌ها در این باره هفت محور مشخص شد و از دست می‌دهد. از آن راجع به خودرو بو، ولی هنوز خودروهای ۸۹ ما نسبت به ۸۸ هیچ ارتقای کیفی در این باره نداشته‌اند.» خروج خودروهای فرسوده از چرخه فعالیت، تحویل سوخت سالم از سویی وزارت بهداشت، اجرای بندهای برنامه‌های توسعه و... برخی از مواردی است که پندپی به آن اشاره می‌کند: «متأسفانه مساله خودروهای فرسوده مدتی به اجرا گذاشته و بعد فراموش شد. وزارت نفت هم که قرار بود سوخت سالم تحویل دهد این روزها با پاک کردن صورت‌مساله می‌گوید آلودگی از بخاری‌هاست، در حالی که همه در این باره اتفاق نظر دارند که ۷۰ درصد آلودگی هوای تهران از خودروهاست.» محسنی‌بندی انتقاد می‌کند که مسوولان هرساله در زمستان یادشان می‌آید که بحران داریم: «دولت تکالیف و اجبارهایی در این باره داشت و مکلف بود و حتی در برنامه‌های سوم و چهارم به وضوح و با آمار و ارقام در این باره تأکید شده بود اما متأسفانه اجرا نشده است. الان هم می‌بینیم متأسفانه دولت کماکان لجبازی می‌کند و در این موقعیت بحرانی هم یک میلیارد دلار بودجه حمل و نقل عمومی تهران را کلاتش‌رها را نمی‌دهد.» نایب‌رئیس کمیسیون بهداشت مجلس درباره نحوه شکایت شهروندان آسیب‌دیده از آلودگی هوا، بر اساس قانون برنامه چهارم سازمان محیط زیست را مسوول این امر می‌داند: «بر این اساس اگر پزشکی قانونی مشخص کرده باشد این مرگ ناشی از آلودگی هواست و در زمان اعلام هشدار و منع تردد نباشد، این شهروندان باید دیه بگیرند.» کمیسیون بهداشت مجلس دومین مرجعی است که در این‌باره از حق شهروندان برای جبران خسارت و شکایت سخن می‌گوید. پیش از این هم دادستان پایتخت اعلام کرده بود هر چند مسوولان همه سعی‌شان را برای جلوگیری از خسارات می‌کنند، اما شهروندان هم می‌توانند در این باره شکایت کنند. با این حال نعمت احمدی حقوق‌دان این مسیر را به نحوی موکول به امر محال کردن می‌داند، چراکه قانون اجرایی در این باره سراغ ندارد: «بکسری موارد در قانون اساسی وجود دارد که جنبه اعلامی دارد، اما وقتی می‌خواهد اجرایی شود، باید قوانین عادی برای آن وجود داشته باشد. در این باره هم همین طور است، مثلاً در قانون آمده است شهروندان حق داشتن زنده‌گی سالم و... را دارند و دولت هم باید زمینه‌های آن‌را فراهم‌کند»

ادامه در صفحه ۱۱



ابلاغ آیین‌نامه چگونگی تشکیل تشکل‌های کارگری
ممنوعیت تکرر انجمن‌ها
 روز پنجشنبه محمدرضا رحیمی معاون اول احمدی‌نژاد آیین‌نامه چگونگی تشکیل و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های کارگری را ابلاغ کرد. بر اساس این آیین‌نامه تکررگرایی در حرفه‌ها و صنایع ممنوع اعلام شده است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، هیات‌وزیران به استناد تبصره (۵) ماده (۱۳۱) قانون کار – مصوب ۱۳۶۹ – آیین‌نامه چگونگی تشکیل، حدود وظایف و اختیارات و نحوه عملکرد انجمن‌های صنفی و کانون‌های مربوطه را تصویب کرد... صفحه ۴

شماره ۲۰۹ دوره جدید ۱۲ صفحه + ۳۲ صفحه اول هفته شرق ۱۰۰۰ تومان

سر مقاله

فعالان اجتماعی و اعدام شهلا جاهد

عباس عدی



از چند سال گذشته شاهد رشد چشمگیر فعالیت‌های هنرمندان کشور در مسائل اجتماعی به ویژه در امور حساسیت‌برانگیز هستیم. این رویداد خوشایندی است که باید به آن احترام گذاشت و امیدوار بود که ورزشکاران نیز به مرحله‌ای از کنش اجتماعی برسند که در چنین فعالیت‌هایی دیده شوند. هنرمندان و ورزشکاران دو گروه مهم اجتماعی هستند که به دلیل حرفه خاص خودشان در میان مردم از نوعی محبوبیت و مقبولیت محکوم به برخورد دارند، و هر انسان متعهد خواهد کوشید از این سرمایه محبوبیت و اعتبار در جهت بهبود محیط اجتماعی خود استفاده کند. ولی فراموش نکنیم که داشتن انگیزه نیکو و صادقانه برای موثر واقع شدن یک عمل اجتماعی و حتی فردی کفایت نمی‌کند و در کنار این انگیزه‌های مثبت باید چارچوب کنش اجتماعی مورد نظر نیز قابل فهم و دفاع باشد. به نظر می‌رسد رفتاری که در جریان اعدام شهلا جاهد رخ داد و پیش از آن نیز در جریان اعدام زن دیگری که به واسطه کشتن عمش محکوم به قصاص شده بود باید تحلیل و نقد شود تا پس از این، حضور موثرتری را از این گروه در امور اجتماعی مشابه شاهد باشیم. در این یادداشت می‌کوشم به مورد اخیر یعنی شهلا جاهد بپردازم. حضور و مشارکت اجتماعی در هر موضوعی مستلزم روشن بودن ابعاد مساله و جهت‌گیری مشارکت‌کنندگان به این ابعاد است. این جهت‌گیری تعیین‌کننده نحوه عمل و حتی نظرات و خواست‌های بیان‌شده مشارکت‌کنندگان خواهد بود. برای من به عنوان یک شهروند و خواننده روزنامه معلوم نبود اهداف دقیق کسانی که از طریق حضور اجتماعی پیگیر ماجرای شهلا جاهد بودند، چه بود. برای روشن شدن مساله می‌توان گفت در این ماجرا حداقل یکی از اهداف اصلی زیر قابل پیگیری بود.

اعتقاد به اینکه وی قاتل نبوده است و دادرسی به صورت ناقص یا جهت‌دار انجام شده و باید این نقص رفع شود و احیاناً این زن تبرئه شود.

عدم همراهی با صدور حکم اعدام (در عین قاتل دانستن او) و اینکه اجرای این حکم مشکلی را حل نمی‌کند یا مخالفت با حکم اعدام علیه یک زن

زمینه‌سازی برای جلب رضایت خانواده مقتول و خلاص کردن قاتل از حکم قصاص.

هر فرد یا گروهی که یکی از این اهداف را در مورد خانم جاهد سرلوحه فعالیت خود قرار دهد طبعاً نحوه عمل او برحسب هدف مورد نظر متفاوت خواهد بود. اگر هدف اول مورد نظر است در این صورت مواجهه اصلی باید با نهادهای فعال در امر پرونده باشد. پلیس، دادرسا و دادگاه بدوی و دیوان عالی کشور امر این نهادها هستند. شیوه مخاطب قرار دادن نیز باید با طرح تناقضات پرونده و مستندات علیه حکم باشد. در این صورت شخص محکوم چندان مورد نظر نیست، مگر آنکه جزء گروه‌های ضعیف جامعه باشد. نمونه مهم پیگیری چنین هدفی در قضیه درفوس افسر یهودی در ارتش فرانسه نمود پیدا کرد که منشاء شکل‌گیری پدیده‌ای به نام روشنفکری شد. ارتش فرانسه در سال‌های پایانی قرن ۱۹ این افسر را به ناحق متهم به جاسوسی برای آلمان کرد و روشنفکران فرانسوی و در راس آنان امیل زولا به‌رغم تبعیض عمومی و منفی مردم فرانسه علیه فرد متهم، در برابر این بی‌عدالتی ایستادند و پس از ۱۲ سال این افسر تبرئه شد و البته در این فاصله نیز تحولات چشمگیری به واسطه این حضور اجتماعی در فرانسه رخ داد. ولی پرونده این خانم از این حیث چگونه است؟ بنده اطلاع دقیقی از جزئیات پرونده این خانم (به جز آنچه در مطبوعات آمده)، ندارم اما تصور نمی‌کنم هیچ منطق سیاسی و حتی امکان عملی (البته در این نوع پرونده‌ها) برای اعمال نظر روی این تعداد وسیع پلیس، قاضی در این مساله وجود داشته باشد. البته اینکه حقیقت چیست و قاتل واقعی کیست را فقط خواندن می‌داند، (این اصل به عنوان قاعده کلی در هر پرونده صادق است).

ادامه در صفحه ۲

بازخوانی انقلاب فرهنگی به‌روایت نجفقلی حبیبی هیچ استادی را اخراج نکردیم



– این روزها شاهد بازنستسنگی اساتید دانشگاه‌ها هستیم. همچنین صحبت بر سر این است که بعضی از دروس علوم انسانی نیز باید تغییر کنند. گفته می‌شود ریشه این برخوردها بازمی‌گردد به برخوردهای دانشجویان خط امام با دانشگاه‌ها در سال ۶۰ و انقلاب فرهنگی، و انتقاداتش بر این است که اصلاح‌طلبان پایه‌گذار این رفتار با دانشگاه بودند. گمان می‌برید این انتقادها درست است؟

نکته:

بعید می‌دانم کسی به خاطر فکر و عقیده‌اش اخراج شده باشد. در همان ایام در دانشگاه حقوق دو سه نفر که دارای گرایش‌های کمونیستی بودند تدریس می‌کردند.

برای پاسخ به این سوال ابتدا یادآوری و توجه به چند مساله لازم است: انقلاب یک اقدام سریع و همه‌جانبه است و اگر صورت بگیرد در پی دگرگونی اساسی و کلی یک نظام سیاسی مستقر است. منظورم این است که انقلاب در پی دگرگون کردن تمام ابعاد است اعم از فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی. از سویی دیگر علت اصلی انقلاب ناراضی‌ت اکثریت قاطع یک کشور از نظام مستقر است یعنی مردمی که انقلاب می‌کنند از سیاست‌های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی نظام حاکم بر کشورشان ناراضی و متنفرند و برای دگرگون کردن آن اقدام جمعی می‌کنند. در نتیجه وقتی مردم علیه نظام سیاسی مستقر کشورشان انقلاب می‌کنند این به آن معنی نیست که هیچ فرد شایسته‌ای یا هیچ رفتار شایسته‌ای در آن نظام وجود ندارد.

اصطلاح چپ و مذهبی‌شده بود که بعضاً به زد و خوردهای فیزیکی نیز منجر می‌شد. از این رو دانشجویان و انقلابیون که فضای دانشگاه را متناسب با آرمان‌های انقلاب و اهداف جمهوری اسلامی منطبق نمی‌دانستند با حمایت امام(ره) بحث انقلاب فرهنگی را مطرح کردند تا هم دانشگاه از اساتید غربی و منتقد

اسلام پاک شود و هم برنامه‌های درسی و دانشگاهی منطبق با آموزه‌های دینی و اهداف انقلاب تنظیم و برنامه‌ریزی شود. البته هدف اصلی از انقلاب فرهنگی وحدت حوزه و دانشگاه نیز ذکر شد. اینک پس از گذشت نزدیک به ۳۰ سال از انقلاب فرهنگی مجدداً زمزمه‌ها و اظهاراتی در این خصوص از سوی مسوولان فرهنگی و دانشگاهی به گوش می‌رسد. از این رو با دکتر نجفقلی حبیبی رئیس سابق دانشگاه علامه طباطبایی گفت‌وگو کرده‌ایم.



معرفی تورها هتل‌ها رستوران‌ها	
آژانس‌های مسافرتی	
واحد گردشگری سازمان آگهی‌ها تلفن: ۳۳۰۳۸۰۲۴-۳۳۰۳۳۰۳۳	
در صفحه ۱۱	
پارسیان مهر گشت	۸۸۸۴۹۹۷۵
راه‌سبز	۸۸۱۰۱۰۷۳-۰۳۶۹۰۳۶۹
اسپیلت البرز	۶۶۹۰۲۶۸۰
آرتیمان	۷۱-۰۳۶۹۰۳۶۹
سام سیر	۲۲۰۷۷۰۷۷
آفتاب کلوت	۵-۶۶۴۸۸۳۷۴
شرق پویا	۸۸۵۷۶۷۱۰

ادامه در صفحه ۱۱